

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра музичної україністики та народно-інструментального мистецтва

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КУЛЬТУРОЛОГІЯ

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)

Освітня програма «Культурологія»

Спеціальність 034 «Культурологія»

Галузь знань 03 «Гуманітарні науки»

Кваліфікація – Доктор філософії з культурології

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 5 від “4” січня 2024 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Культурологія
Викладач (-і)	Карась Ганна Василівна, доктор мистецтвознавства, професор
Контактний телефон викладача	+380503730845
Е-mail викладача	hanna.karas@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очна, вечірня, заочна
Обсяг дисципліни	6 кредитів ЄКТС, 180 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться шляхом листування через електронну пошту та в індивідуальній формі
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Опис (анотація)</p> <p>Навчальна дисципліна «Культурологія» базується на теорії і практиці професійного розвитку висококваліфікованих фахівців у галузі культурології, що забезпечує процес освіти доктора філософії, формує його професійний розвиток і є необхідним для майбутньої наукової творчості, майстерності та культури.</p> <p>Тип</p> <p>Дисципліни основної компоненти</p> <p>1.3. Термін навчання.</p> <p>I рік, I і II семестри (перший курс аспірантури, перший і другий семестр, 19/18 тижнів)</p> <p>Кількість кредитів.</p> <p>6,0 кредитів, загальна кількість годин: 180 (60 – аудиторна робота, 120 – самостійна робота, 40 лекцій, 20 - семінарських)</p> <p>Викладацький склад.</p> <p>Карась Г. В. – доктор мистецтвознавства, професор кафедри методики музичного виховання і диригування.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Мета викладання курсу «Культурологія» полягає у формуванні засобів професійного розвитку у процесі підготовки докторів філософії освітнього напрямку «Культурологія»; оволодінні ними науково-теоретичними основами культурологічного аналізу.</p> <p><i>Основною метою</i> вивчення навчальної дисципліни «Культурологія» є формування сучасного мислення та системи спеціальних знань у галузі культури, зокрема, про сутність, загальні закономірності формування й функціонування культури в суспільстві та способи пізнання різноманітних культурних форм.</p> <p>Зміст дисципліни полягає в ознайомленні здобувачів освіти з науково-теоретичними основами культурології, її науковим апаратом; систематизації знань; формуванні навичок до самостійної роботи з фаховою літературою, орієнтації в ній; формуванні широкого художнього кругозору майбутнього фахівця; вихованні вміння самостійно мислити, критично аналізувати прочитану літературу; визначати методи самостійної роботи здобувачів освіти над навчальним матеріалом; навчанні аспірантів складанню та виконанню практичних завдань.</p>	

Виходячи із сучасного стану і розвитку культурології, а також, враховуючи освітньо-наукову програму, відпрацьовану у закладах вищої освіти, що готують науковців, слід вважати доцільним вирішення в рамках цього курсу перерахованих завдань.

Завдання курсу полягають 1) у теоретичному узагальненні сутності культурології; 2) в ознайомленні з історією культурологічної думки, враховуючи світовий, національний та регіональний аспекти; 3) в освоєнні складних історико-теоретичних проблем культурології у взаємозв'язку з іншими формами культури, зокрема філософією, політикою та релігією

Володіння навиками культурологічного аналізу допомагає здобувачам освіти формулювати конкретні та чіткі цілі своєї наукової діяльності.

Курс «Культурологія» поєднує науково-теоретичний матеріал в різних аспектах, базується на вивченні таких дисциплін, як «Філософія», «Естетика», «Художня культура». «Українська художня культура».

Дисципліна «Культурологія» є однією з дисциплін основної компоненти, що сприяють формуванню кваліфікації доктора філософії.

Дисципліна вивчає теоретичні основи культурології.

Досягнення мети передбачає опанування майбутніми докторами філософії змісту курсу, що виявляться у:

- стійкій мотивації культурного зростання засобами професії і усталеному професійному інтересі до безперервного оновлення індивідуально-професійного ресурсу;

- знаннях основних теорій розвитку людини засобами культури, розуміння їх основ для забезпечення оригінального використання ідей, а також проведення наукових досліджень;

- здатності до системної аперцепції і інтеграції галузевого знання та подолання суперечностей його об'єктивації у творчій реальності;

- здатності і умінь використовувати знання для вирішення проблем особистісного взаєморозвитку себе і іншого у новому середовищі і культуровідповідних контекстах художнього розвитку людини;

- умінь зрозумілого донесення власної професійної позиції до фахівців і нефаківців у культурологічній галузі;

- навичках самостійно продовжувати навчання.

1.2. Успішність досягнення поставленої мети залежить від результативності розв'язання таких **завдань** курсу:

- формування умінь самоорганізації творчого потенціалу відповідно до потреб професійної реальності і культурних вимог її вдосконалення;

- формуванні професійного мислення, умінь і навичок аналітичної діяльності, що відбувається в процесі нагромадження та вдосконалення естетиченого досвіду;

- формування професійного менталітету фахівця культурно-мистецької галузі;

- засвоєння комплексу спеціальних знань, вмінь та навичок, необхідних у практичній культуротворчій діяльності;

- формування соціально-професійних і міжпредметних компетенцій;

- формування професіоналізму діяча культури, культуролога;

- розвиток здатності до інтелектуальної автономності.

У межах цього курсу здобувачі освіти отримають систематизовані знання про культуру, сучасні підходи до її аналізу, поглиблюють знання сучасного розвитку культури.

Розроблений курс допоможе аспірантам усвідомити та сформулювати своє покликання як дослідника культурних явищ. Він надає аспірантам знання та практичні

навички аналізу розвитку культури, враховуючи світовий, національний та регіональний аспекти.

У результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен володіти такими **знаннями:**

- орієнтація в актуальній проблематиці сучасної культурології, її використання в різних сферах власної дослідницької й аналітичної діяльності;
- знання і використання наявних, пошук нових методів і методик у описі, узагальненні, аналізі культурних фактів, явищ, процесів, індивідуальної та колективної творчості;
- встановлення міждисциплінарних зв'язків між гуманітарними, культурно-історичними, мистецтвознавчими дисциплінами та вільне володіння міждисциплінарною методологією наукового пізнання.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність

Здатність продукувати нові ідеї, ціннісно-світоглядно усвідомлювати їх, розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності культуролога-дослідника, культуролога-практика.

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері музичного мистецтва на основі системного наукового та загальнокультурного світогляду із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

ЗК02. Здатність працювати в міжнародному контексті

Фахові компетентності:

СК01: здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у культурології та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках в різних галузях гуманітарних наук;

СК02: здатність застосовувати новітні культурологічні концепції щодо пояснення сучасних культурних явищ і процесів;

СК06: здатність дотримуватись етики досліджень, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності;

СК07: здатність до побудови тлумачно-інтерпретативних схем культурологічного наративу з використанням існуючих та власних теоретичних моделей в культурологічному дискурсі, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань;

СК08: здатність розуміти матеріальну та духовну цінність художнього об'єкту в різних хронологічних межах та географічних ареалах у відповідному історико-художньому, економічному, соціокультурному, інституціональному та тендерному контекстах.

Програмні результати навчання

РН02. Впорядкувати філософсько-теоретичні засади сучасного культурологічного пізнання; сучасного наукового дискурсу; усвідомлювати власну професійно-наукову ідентичність дослідника-культуролога;

РН04. Встановлювати міждисциплінарні зв'язки між блоками гуманітарних, культурно-історичних, мистецтвознавчих дисциплін та вільно володіти міждисциплінарною методологією наукового пізнання;

РН05. Вільно володіти фаховим поняттєво-категоріальним апаратом;

РН08. Застосовувати сучасні гуманітарні знання та технології, дослідницькі навички у процесі виконання власного наукового дослідження з метою розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності розвитку на засадах антропного принципу, зокрема здатність до аналізу теоретичних і практичних проблем сучасної культурології як міждисциплінарної галузі гуманітарної сфери.

5. Організація навчання			
Обсяг курсу			
Загальна кількість годин – 90			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		Стац. – 40; Заочн.- 10	
семінарські заняття		Стац. – 20; Заочн. - 6	
самостійна робота		Стац. – 120; Заочн. - 80	
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
I, II	034 Культурологія	I	Нормативний
Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	Заняття практичне	сам. роб
1. Історія культу-рологічної думки. Тема 1. Культурологія як наука. Предмет та методи культурології.	2	1	6
Тема 2. Поняття, зміст, функції культури	2	1	6
Тема 3. Культурний простір. Тривимірна модель культури..	2	1	6
Тема 4. Семіотика культури. Типологія знакових систем культури.	2	1	6
Тема 5. Історичні етапи осмислення культури. Основні школи та концепції культурології.	2	1	6
Тема 6. Генеза і сучасний стан української культури. Регіональний вимір культури. Інституалізовані соціокультурні системи	2	1	6
Тема 7. Українська культурологічна думка в контексті загальноєвропейської культурної традиції	2	1	6
Тема 8. Типологія культури. Теоретичні засади історичної та регіональної типології культури.	2	1	6

Тема 9. Типологія культури. Культура в системі глобальних проблем сучасності.	2	1	6		
2. Історико-теоретичні проблеми культурології. Тема 10. Культура й цивілізація. Міжкультурна комунікація.	2	1	6		
Тема 11. Культура й гра.	2	1	6		
Тема 12. Культура і філософія. Культура й релігія.	2	1	6		
Тема 13. Менталітет і культура. Форми менталітету	2	1	6		
Тема 14. Масова культура як феномен глобально-цивілізаційних процесів.	2	1	6		
Тема 15. Типологія культури. Художня культура.	2	1	6		
Тема 16. Художня культура. Основні види і жанри мистецтва. Культурологія мистецтва.	2	1	6		
Тема 17. Художня культура. Стель у мистецтві. Художні стилі.	2	1	6		
Тема 18. Творчі течії у мистецтві кінця XIX – першої половини XX ст.	2	1	6		
Тема 19. Творчі течії у мистецтві другої половини XX ст. Постмодернізм в контексті світової культури. Художні течії і напрямки в літературі, образотворчому мистецтві, архітектурі.	2	1	6		
Тема 20. Творчі течії у мистецтві другої половини XX ст. Музичне мистецтво. Музична культурологія. Його течії і напрямки. Кіномистецтво. Авторське кіно.	2	1	6		
ЗАГ.:	40	20	120		

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання курсу	<p>90-100 балів (А «Зараховано») отримує аспірант, який виконав всі види самостійної роботи, практичні заняття, дав повні відповіді на запитання на екзамені, опрацював рекомендовану літературу.</p> <p>80–89 балів (В «Зараховано») отримує аспірант, який виконав всі види самостійної роботи, практичні заняття, дав відповіді на запитання на</p>
-----------------------------------	--

	<p>екзамені, опрацював більшість рекомендованої літератури.</p> <p>70–79 балів (С «Зараховано») отримує аспірант, який виконав більшу частину видів самостійної роботи, практичні заняття, дав відповіді на запитання на екзамені, опрацював значну кількість рекомендованої літератури.</p> <p>60–69 балів (D «Зараховано») отримує аспірант, який виконав половину видів самостійної роботи, практичних занять, дав неповні відповіді на запитання на екзамені, опрацював половину рекомендованої літератури.</p> <p>50–59 балів (E «Зараховано») отримує аспірант, який виконав третину видів самостійної роботи, практичних занять, дав неповні відповіді на запитання на екзамені, опрацював третину рекомендованої літератури.</p> <p>26–49 балів (FX не зараховано з можливістю повторного складання) отримує аспірант, який виконав хоч якусь частину видів самостійної роботи, практичних занять, не дав відповіді на запитання на екзамені, опрацював малу кількість рекомендованої літератури.</p> <p>0-25 балів (F не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни) отримує аспірант, який не виконав жодного виду самостійної роботи, практичних занять, не може дати відповіді на запитання на екзамені, не опрацював рекомендованої літератури.</p>
Вимоги до письмової роботи	<p>Діагностика знань аспірантів здійснюється за допомогою:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) усних опитувань на практичних заняттях; 2) письмових контрольних робіт; 1) письмового виконання індивідуального завдання в контексті власного наукового дослідження.
Семінарські заняття	5 балів за кожне заняття
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Опрацювання рекомендованої літератури.</p> <p>Реферат - письмовий аналіз характеристики світового, національного або регіонального аспекту музики (хореографії, театрального, образотворчого мистецтва) в системі культури в контексті власного наукового дослідження.</p> <p>Виконання письмових контрольних робіт.</p> <p>Усні відповіді на семінарських заняттях.</p>
Підсумковий контроль	<i>Форма контролю - залік і екзамен; форма здачі (комбінована); розподіл балів за завдання:</i>

	<p>Змістовий модуль 1 – 50 балів; Змістовий модуль 2 – 50 балів. Контрольні роботи – 10 балів, індивідуальні завдання – 10 балів.</p> <p>1) Залік – 50 балів. Загальна сума – 100 балів.</p> <p>2) Екзамен – 50 балів. Загальна сума – 100 балів</p>
--	---

7. Політика навчальної дисципліни

Відповідно до вимог Національної рамки кваліфікацій для кваліфікаційного рівня «доктор філософії» програмні вимоги навчальної дисципліни спрямовані на досягнення восьмого (8) кваліфікаційного рівня (Постанова Кабінету Міністрів України від 12 червня 2019 року № 509 «Про внесення змін у додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/509-2019-%D0%BF#n5>), за яким особа, яка завершила навчання на ОНП третього рівня вищої освіти повинна мати здатність демонструвати значну авторитетність, інноваційність, високий ступінь самостійності, академічну та професійну добросовісність, послідовну відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності. Результатом навчання повинна бути здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення.

У взаємовідносинах викладач та аспіранти керуються загальними морально-етичними принципами та правилами поведінки відповідно до Кодексу честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», ухваленого Конференцією трудового колективу ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» 29 грудня 2015 року.

Тому, політика курсу спрямована на те, щоб забезпечити аспірантам здобуття знань, умінь та розуміння, що відносяться до галузі культурології, що дасть їм можливість виконувати свою роботу самостійно. Акцентується увага на забезпеченні підготовки професійних здібностей щодо самоорганізації, вміння самонавчатись, розвинути аналітичне мислення, приймати обґрунтовані рішення, здійснювати оцінювання та забезпечення якості виконаних робіт разом з вільним володінням іноземними мовами.

Академічна добросовісність: для запобігання академічному плагіату здійснюється перевірка письмових робіт на плагіат; стимулюється участь у вебінарах про дотримання академічної добросовісності. Очікується, що здобувачі наукового ступеня доктора філософії будуть дотримуватися принципів академічної добросовісності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання академічного плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>

Неформальна освіта: регулюються Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.)

<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

Відвідування занять Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі здобувачі освіти відвідають аудиторні заняття курсу. Пропуски аудиторних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку.

8.Рекомендована література Базова

1. Абрамович С. Д., Тілло М. С., Чікарькова М. Ю. Культурологія: навч. посіб. Київ: Кондор, 2005. 352 с.
2. Богуцький Ю. Українська культура в європейському контексті / за ред. Ю. П. Богуцького. К.: Знання, 2007. 679 с.
3. Виткалов С. Культурно-мистецька Україна в регіональних вимірах: митці, художні колективи та організатори культурно-мистецького життя краю: монографія. Рівне: Дятлик М., 2014. 362 с., іл.
4. Волков С. Інституалізовані соціокультурні системи : регіональна специфіка та динаміка: [монографія]. К.: Інституту культурології НАМ України, 2010. 247 с.
5. Герчанівська П. Культурологія: [термінологічний словник]. Київ: НАКККіМ, 2015. 439 с.
6. Горський В. Філософія в українській культурі: (методологія та історія). Філософські нариси. Київ: Центр практичної філософії, 2001. 236 с.
7. Денисюк Ж. З. Масова культура і національно-культурна ідентичність в добу глобалізації (видання 2-е). Київ: НАКККіМ, 2017. 224 с.
8. Європейська та українська культура в нарисах: навч. посібник / За ред. І. З. Цехмістро, В. І. Штанько, В. С. Стровойт, В. М. Леоньєвої. К.: Центр навч. л-ри, 2003. 320 с.
9. Жаркова В. Десять взглядов на историю западноевропейской музыки. Тайны и желания *Ното Musicus*: монографія : в 2 т. Т.1. Киев: ArtHuss, 2018. 344 с.: ил.
10. Жаркова В. Десять взглядов на историю западноевропейской музыки. Тайны и желания *Ното Musicus*: монографія : в 2 т. Т.2. Киев: ArtHuss, 2020. 256 с.: ил.
11. Живоглядова І. В. Музика в системі духовно-творчої культури людства. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*. 2011. Вип.60. С. 20-23. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VZhDU_2011_60_6
12. Ігошкіна Н. Культурологія мистецтва: навч. посіб. Київ: МАУП, 2005. 208 с.
13. Історія світової культури. Культурні регіони: навч. посібник / керівник авт. колективу Л. Т. Левчук. 3-тє вид., перероб. і доп. Київ: Либідь, 2000. 520 с.
14. Карась Г. В. Музична культура української діаспори у світовому часопросторі ХХ століття: монографія. Івано-Франківськ: Тіповіт, 2012. 1164 с.
15. Кияновська Л. Галицька музична культура ХІХ – ХХ ст.: навч. посібник. Чернівці: Книги–ХХІ, 2007. 424 с.
16. Копієвська О. Р. Трансформаційні процеси в культурі сучасної України: монографія. Київ: НАКККіМ, 2014. 296 с.
17. Кормич Л., Багацький В. Культурологія (історія і теорія світової культури ХХ століття): навч. посібник. Харків: Одісей, 2003. 304 с.
18. Кравець М. С., Семашко О. М., Піча В. М. та ін. Культурологія: навч. посібник для студентів вищих навч. закладів І–ІV рівнів акредитації / За заг. ред. В. М. Пічі. 2-ге вид., стереотипне. Львів: «Новий Світ-2000», 2006. 240 с.
19. Кримський С. Під сигнатурою Софії. К.: Вид. дім. «Києво-Могилянська академія», 2008. 367 с.
20. Культурологія: підручник для студентів вищих навчальних закладів / кол. авторів; за ред. А. Є. Конверського. Харків: Фоліо, 2013. 863 с.
21. Лекції з історії світової та вітчизняної культури: навч. посібник. Вид. 2-ге, перероб. і доп. / за ред. проф. А. Яртися та проф. В. Мельника. Львів: Світ, 2005. 568 с. з іл.
22. Лисий І. Філософська і мистецька культура. Київ: Вид. Дім «КМ Академія», 2004. 368 с.
23. Лютий Т., Ярош О. Культура масова і популярна: теорії та практики. Київ, 2007. 124 с. [Ін-т філософії імені Г. С. Сковороди НАН України].
24. Макаренко Г. Філософія і музика: Шопенгауер, Вагнер, Ніцше. Київ: Факт, 2001. 152 с.
25. Маркова Е. Н. Проблемы музыкальной культурологии: навч. Посібник. Одесса: Астропринт, 2000. 104 с.
26. Муравська О. Східнохристиянська парадигма європейської культури і музики ХVІІІ – ХХ століть: монографія. Одеса: «Астропринт, 2017. 564 с.

27. Нариси української популярної культури / за ред. О. Гриценка. Київ: УЦКД, 1998. 760 с.
28. Наука про культуру: культурологія, kulturoznawstwo, культуроведение, Cultural Studies, culturology: [колективна монографія] /ред.-укладач Кирилова О. О. Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2015. 338 с
29. Опанасюк О. Інтенціональність у просторі культури : мистецтвознавчий, культурологічний та філософський аспекти: [монографія]. Вид.я 2-ге, перероблене та доповнене. Київ: Аура Букс, 2018. 472 с.
30. Подольська Є. А., Лихвар В. Д., Іванова К. А. Культурологія: навч. посібник. Київ: Центр навч. л-ри, 2003. 288 с.
31. Подольська Є. А., Лихвар В. Д., Погорілий Д. Є. Кредитно-модульний курс культурології: навч. посібник. Київ: Центр навч. л-ри, 2006. 368 с.
32. Попович М. Нарис історії культури України. Київ: АртЕК, 1999. 728 с.:іл.
33. Станіславська К. Мистецькі форми сучасної видовищної культури : навч. посіб. Київ: Вид. дім «Стилос», 2020. 206 с.
34. Сторі Д. Теорія культури та масова культура. Вступний курс / переклад з англ. С. Савченко. Київ: Акта, 2005. 359 с.
35. Сугрובה Ю. Культуротворчість у діалозі традицій і новацій сучасного поліетнічного суспільства України (кримський досвід): монографія. Симферополь: Видав. Центр КДМУ, 2012. 352 с.
36. Сучасна культурологія: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / К. В. Кислюк, В. А. Суковата, З. І. Алфьорова, О. В. Титар, Г. П. Ковальова / за заг. ред. К. В. Кислюка. Київ: Кондор-Видавництво, 2018. 342 с.
37. Шейко, В. М., Богуцький Ю. П., Германова де Діас Е. В. Культурологія: навч. посібник. Київ: Знання, 2012. 494 с.
38. Synergetic paradigm of Ukrainian choral culture: collective monograph / reviewers: Karas H. V., Dutchak V. H., Serhaniuk L. I., Romaniuk L. B., Miziołek J. Wloclawek, Poland; Riga, Latvia: "Baltija Publishing", 2021.

Інформаційні (електронні) ресурси

1. Особисте спілкування викладача з аспірантами за допомогою електронної пошти.
2. Бокань В. А., Польовий Л. П. Історія культури України: навчальний посібник. Київ: МАУП, 2002. 256 с. Локальна мережа Наук. б-ки ПНУ. Формат: PDF sk652523 (№159)
3. Дещинський Л. Є., Терський С. В., Зінкевич Р. Д., Денісов Я. Я. Історія української та зарубіжної культури: підручник. Львів: Бескид Біт, 2008. 252 с. Локальна мережа Наук. б-ки ПНУ. Формат: PDF sk731512 (№280).
4. Зеліско Л. І. Культурологія: навчально-методичний посібник для студентів. Івано-Франківськ: ПНУ, 2017. 128 с. Локальна мережа Наук. б-ки ПНУ. Формат: PDF pv3187 (№1024)
5. Історія світової культури: навчальний посібник ред. Л. Т. Левчук. Київ: ЦУЛ, 2010. 400 с. Локальна мережа Наук. б-ки ПНУ. Формат: PDF sk756352 (№ 42).
6. Історія світової культури. Культурні регіони: навчальний посібник / кер. авт. кол. Л. Т. Левчук. Київ: Либідь, 2000. 520 с. Локальна мережа Наук. б-ки ПНУ. Формат: PDF sk636377 (№ 507).
7. Історія української культури: навчальний посібник / за ред. О. Ю. Павлової. Київ: ЦУЛ, 2012. 368 с. Локальна мережа Наук. б-ки ПНУ. Формат: PDF sk768925 (№ 253)
8. Історія української культури: збірник матеріалів і документів / за ред. С. М. Клапчука, В. Ф. Остафійчука. Київ: Вища школа, 2000. 607 с. Локальна мережа Наук. б-ки ПНУ. Формат: PDF sk661143 (№ 508)
9. Карась Г. В. Музична культура української діаспори у світовому часопросторі ХХ століття: монографія. Івано-Франківськ: Тіповіт, 2012. 1164 с.
10. Кордон М. В. Українська та зарубіжна культура: підручник. Київ: ЦУЛ, 2005. 584 с. Локальна мережа Наук. б-ки ПНУ. Формат: PDF sk735473 (№281).
11. Косянчук Л. Н. Історія української та світової культури. Ч. 1.: Від первісності до елліністичної епохи: навчальний посібник. Тернопіль: Астон, 2001. 392 с. Локальна мережа Наук. б-ки ПНУ.

- Формат: PDF sk636856 (№ 764)
12. Кочубей Н. В. Соціокультурна діяльність: навч. посіб. Суми: Університетська книга, 2015. 122 с.
 13. Культура і побут населення України: навчальний посібник / В. І. Наулко, Л. Ф. Арпох, В. Ф. Горленко. Київ: Либідь, 1993. 288 с. Локальна мережа Наук. б-ки ПНУ. Формат: PDF sk580139 (№ 44).
 14. Культура українського народу: навчальний посібник / В. М. Русанівський, Г. Д. Вервес, М. В. Гончаренко та ін. Київ: Либідь, 1994. 272 с. Локальна мережа Наук. б-ки ПНУ. Формат: PDF sk595597 (№ 763)
 15. Культурна політика та мистецька освіта: моделювання процесів / кол. авторів : кер. [Безгін О. І., Бернацька А. Є., Кочарян І. С., Успенська О. Ю.]. Інститут культурології НАМ України, 2013. 176 с.
 16. Культурологія: навчальний посібник за ред. В. М. Пічі. Львів: Магнолія плос, 2003. 235 с. Локальна мережа Наук. б-ки ПНУ. Формат: PDF sk657202 (№ 500)
 17. Культурологія: навчальний посібник / за ред. Т. Б. Гриценко. Київ: ЦУЛ, 2011. 392 с. Локальна мережа Наук. б-ки ПНУ. Формат: PDF sk762442 (№ 43).
 18. Культурологія: навчальний посібник / ред. Б. Г. Мачульський, В. І. Абрамов, Т. С. Птязькова. Київ: КНЕУ, 2007. 376 с. Локальна мережа Наук. б-ки ПНУ. Формат: djvu r266 (№ 412)
 19. Культурологія: теорія та історія культури: навчальний посібник / за ред. І. І. Тюрменко. Київ: ЦУЛ, 2010. 370 с. Локальна мережа Наук. б-ки ПНУ. Формат: PDF sk787238 (№ 414).
 20. Меднікова Г. С. Українська і зарубіжна культура ХХ століття: навчальний посібник. Київ: Знання, 2002. 214 с. Локальна мережа Наук. б-ки ПНУ. Формат: PDF sk643179 (№ 762)
 21. Огієнко І. Українська культура. Коротка історія культурного життя українського народу: курс, читаний в Українському народнім університеті. Київ: Абрис, 1991. 272 с. Локальна мережа Наук. б-ки ПНУ. Формат: PDF sk561034 (№ 303).
 22. Павленко О. П. Культурологія: посібник для підготовки до іспитів. Київ: Видавець Паливода А. В., 2006. 176 с. Локальна мережа Наук. б-ки ПНУ. Формат: PDF sk725980 (№ 758)
 23. Подольська Є. А., Лихвар В. Д., Іванова К. А. Культурологія: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2003. 288 с. Локальна мережа Наук. б-ки ПНУ. Формат: PDF sk655520 (№ 499)
 24. Попович М. Нарис історії культури України: навчальний посібник. Київ: АртЕк, 1998. 728 с. Локальна мережа Наук. б-ки ПНУ. Формат: PDF sk610033 (№ 439).
 25. Світова художня культура: від первісного суспільства до початку середовіччя: навчальний посібник / О. П. Щолокова, С. В. Шип, О. Л. Шевнюк, О. М. Семашко. Київ: Вища школа, 2004. 175 с. Локальна мережа Наук. б-ки ПНУ. Формат: PDF sk661048 (№ 420)
 26. Українська і зарубіжна культура: навчальний посібник / за заг. ред. К. В. Заблоцької. Донецьк: Східний видавничий дім, 2001. 372 с. Локальна мережа Наук. б-ки ПНУ. Формат: PDF sk719228 (№ 761)
 27. Хома І. Я., Сова А. О., Мина Ж. В. Історія української культури: навчальний посібник. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2012. 356 с. Локальна мережа Наук. б-ки ПНУ. Формат: PDF r39 (№ 256)
 28. Чумаченко Б. М. Вступ до культурології античності. Стародавня Греція: навчальний посібник. Київ: КМ Академія, 2003. 100 с. Локальна мережа Наук. б-ки ПНУ. Формат: djvu sk669261 (№ 498)
 29. Шевнюк О. Л. Культурологія: навчальний посібник. Київ: Знання-Прес, 2007. 353 с. Локальна мережа Наук. б-ки ПНУ. Формат: PDF sk712714 (№ 732).
 30. Шейко В. М. Історія української культури: навчальний посібник. Київ: Кондор, 2006. 264 с. Локальна мережа Наук. б-ки ПНУ. Формат: PDF sk691366 (№ 41)
 31. Synergetic paradigm of Ukrainian choral culture: collective monograph / reviewers: Karas H. V., Dutchak V. H., Serhaniuk L. I., Romaniuk L. B., Miziołek J. Wloclawek, Poland; Riga, Latvia: "Baltija Publishing", 2021.

Вимоги до заліку

Реферат - письмовий аналіз характеристики світового, національного або регіонального аспекту музики (хореографії, театрального, образотворчого мистецтва) в системі культури в контексті власного наукового дослідження.

Вимоги до екзамену.

Перелік теоретичних питань

1. Культурологія як наука.
2. Предмет та методи культурології
3. Основні поняття культурології.
4. Принципи, функції та методи аналізу в культурології.
5. Культурний простір. Тривимірна модель культури.
6. Місце культурології в системі гуманітарних та природничих наук.
7. Поняття культури.
8. Походження культури.
9. Зміст і структура культури.
10. Культурна динаміка.
11. Функції культури
12. Основні принципи культури
13. Семіотика культури. Типологія знакових систем культури.
14. Простір культури.
15. Форми і механізми збагачення культурою
16. Історичні етапи осмислення культури.
17. Основні школи та концепції культурології.
18. Типологія культури.
19. Теоретичні засади історичної та регіональної типології культури.
20. Співвідношення культури та цивілізації.
21. Міжкультурна комунікація.
22. Культура й гра.
23. Культура і філософія.
24. Духовна культура
25. Визначення й генеза понять «менталітет», «ментальність».
26. Менталітет і культура: порівняльна характеристика.
27. Менталітет різних типів культури.
28. Ментальність і психологія.
29. Культура й релігія.
30. Масова культура як феномен глобально-цивілізаційних процесів.
31. Генеза і сучасний стан української культури.
32. Регіональний вимір культури.
33. Інституалізовані соціокультурні системи.
34. Українська культурологічна думка в контексті загальноєвропейської культурної традиції
35. Становлення української культурології.
36. Регіональна типологія культури.
37. Культурні сценарії діяльності
38. Глобальні проблеми та їх детермінанти.
39. Зміст поняття «художня культура».
40. Основні види і жанри мистецтва.
41. Культурологія мистецтва.
42. Світова художня культура.
43. Стиль у мистецтві. Художні стилі.
44. Національний стиль у художній культурі.
45. Індивідуальний художній стиль
46. Стиль модерн.
47. Творчі течії у мистецтві кінця ХІХ – першої половини ХХ ст.
48. Творчі течії у мистецтві другої половини ХХ ст.
49. Постмодернізм в контексті світової культури.
50. Художні течії і напрямки в літературі, образотворчому мистецтві, архітектурі другої половини ХХ ст.
51. Музичне мистецтво другої половини ХХ ст. Його течії і напрямки.
52. Художні течії в образотворчому мистецтві другої половини ХХ ст.

53. Постмодернізм в контексті світової культури.
54. Основні види і жанри мистецтва. Специфіка засобів виразності кожного виду мистецтва
55. Кіномистецтво. Авторське кіно другої половини ХХ ст.
56. Художні течії і напрямки в літературі другої половини ХХ ст.
57. Специфіка художнього образу як мови мистецтва.
58. Глобальні проблеми та їх детермінанти.
59. Мистецтво як форма художньої образної інтерпретації дійсного та уявного.
60. Музична культурологія.

На іспит виносяться три питання з перерахованих вище.

Доктор мистецтвознавства, професор Г. В. Карась